

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**Всеукраїнська науково-практична конференція
«Сучасні тенденції та розвиток соціально-
економічних систем»**

*в межах реалізації проєкту Erasmus+ Jean Monnet Module
«Інституційні трансформації фінансової системи в епоху
цифрової економіки: досвід ЄС для України»
(Грантова Угода № 101127532).*

29 квітня 2026 р.
м. Харків

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Всеукраїнська науково-практична конференція

«Сучасні тенденції та розвиток соціально- економічних систем»

*в межах реалізації проєкту Erasmus+ Jean Monnet Module
«Інституційні трансформації фінансової системи в епоху
цифрової економіки: досвід ЄС для України»
(Грантова Угода № 101127532).*

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції та розвиток соціально-економічних систем»: (в межах реалізації проєкту Erasmus+ Jean Monnet Module «Інституційні трансформації фінансової системи в епоху цифрової економіки: досвід ЄС для України» (Грантова Угода № 101127532): тези доповідей, 29 травня 2026 р. – Харків: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2026.

Наведені тези пленарних та секційних доповідей за теоретичними та практичними результатами наукових досліджень і розробок. Представлені результати теоретичних і практичних досліджень у галузі економіки, управління, підприємництва, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу, публічного управління, фінансової системи та облікових практик, а також правничих наук.

Відповідальний за випуск:
Власенко Т. А.

Роботи надруковані з авторських оригіналів, що надані оргкомітету, за авторської редакції.

Електронний варіант матеріалів конференції доступний на сайті конференції:
<http://www.kafepm.hneu.edu.ua/>

ЗМІСТ

<u>Секція 1. Трансформація підприємництва: інновації, стратегії та соціальні виклики</u>	15
<i>Avramenko Yehor</i>	15
DIGITAL TRANSFORMATION OF A TRADE ENTERPRISE AS AN INNOVATIVE PROJECT: ESSENCE, METHODOLOGY, AND IMPLEMENTATION PRACTICE	
<i>Бащук Ірина</i>	17
ОБЛІК ТОРГОВЕЛЬНОЇ МАРКИ ЯК СТРАТЕГІЧНОГО НЕМАТЕРІАЛЬНОГО АКТИВУ ПІДПРИЄМСТВА	
<i>Василенко Дарина Юріївна, Іванець І.В.</i>	19
DIGITAL GOVERNANCE: ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ	
<i>Гусейнлі Шаміль Руфат</i>	22
РОЗВИТОК СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	
<i>Дмітрієва Вікторія Миколаївна</i>	24
СУЧАСНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
<i>Жидик-Будько Роман Русланович</i>	26
УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ	
<i>Zaslavska Yevheniia Volodymyrivna</i>	29
ORGANIZATIONAL RESILIENCE MECHANISMS FOR BUSINESS STRUCTURES IN TURBULENT ENVIRONMENTS	
<i>Заславський Володимир Ілліч</i>	31
ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ЧИННИК ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕС-СТРУКТУР В УМОВАХ ТУРБУЛЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА	
<i>Калініченко Людмила Леонідівна, Котляр Олександра Володимирівна</i>	33
СТАРТАП-ЕКОСИСТЕМИ ЯК ДРАЙВЕР ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	
<i>Karimli Aliyar</i>	35
STRUCTURAL TRANSFORMATION OF THE ECONOMY AS A FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF ENTERPRISE RESILIENCE	
<i>Кірієнко Катерина Віталіївна</i>	37
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ	
<i>Kirychenko Daniil</i>	39
CONTEMPORARY PRACTICES OF INVESTMENT PROJECT JUSTIFICATION	

<i>Петришин Наталія Зеновійвна, Хромова Мар'яна Василівна</i>	218
COR-TEN HOTELS: НОВИЙ СТАНДАРТ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ТА АРХІТЕКТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ	
<i>Pohuda Oleksii</i>	220
METHODS AND PRINCIPLES OF FORECASTING PASSENGER AIR TRANSPORTATION IN TOURISM	
<i>Стрижак Олена Олегівна</i>	222
ТРАНСФОРМАЦІЯ КЛІЄНТСЬКОГО ТУРИСТИЧНОГО ДОСВІДУ В ЦИРКУЛЯРНІЙ ЕКОНОМІЦІ	
<i>Сущенко Олена Анатоліївна, Чайковський Сергій Дмитрович</i>	224
СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ РЕПУТАЦІЄЮ ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
<i>Сущенко Олена Анатоліївна, Корнійчук Роман Олегович</i>	227
СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	
<i>Холодок Валентина Дмитрівна, Салун Марина Миколаївна</i>	230
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПРОМОЦІЇ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ ЯК ЧИННИК СТІЙКОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
<i>Єрмаков Іван Олегович</i>	232
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЗРУШЕНЬ	
<i>Своєволін Ігор Олександрович</i>	235
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЛОГІСТИКИ В ТУРИЗМІ	
<u>Секція 4. Право у сучасному вимірі</u>	237
<i>Решетар Анна</i>	237
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТРАНСКОРДОННОГО ПРАВОСУДДЯ: РОЛЬ СИСТЕМИ E-CODEX У ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
<i>Савченко Олена</i>	240
ЩОДО ВИКОНАВЧИХ НАПИСІВ НОТАРІУСІВ	
<u>Секція 5. Публічне управління та економічна політика: сучасні проблеми суспільного розвитку.</u>	243
<i>Вацьковські Казімеж Станіславович, Гордієнко Лариса Юріївна</i>	243
SMART CITY: ДОСВІД ПОЛЬЩІ	
<i>Верховодова Руслана Олександрівна</i>	245
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ: ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ВИРІШЕННЯ	

механізми повоєнного розвитку галузі гостинності та туризму в Україні: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Харків, 2024. С. 590–592.

8. Паска М. З. Організація ресторанного господарства: навч. посіб. Львів: ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2022. 212 с.

9. Чирка В. І., Паска М. З., Цесців Д. С. Аналіз векторів розвитку гостинності сьогодення: від викликів до можливостей // Економіка та суспільство. 2025. № 72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-65>

10. Паска М., Графська О., Запісоцький А. Соціально-культурні проблеми управління якістю на підприємствах індустрії гостинності // Економіка та суспільство. 2023. № 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-31>

11. Dovgal G. Modern trends in the development of world hotel business // The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. 2019. № 9. P. 190–196. DOI: <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2019-9-23>

UDC 656.7:338.48

METHODS AND PRINCIPLES OF FORECASTING PASSENGER AIR TRANSPORTATION IN TOURISM

Pohuda Oleksii, PhD Student in the specialty “Tourism and Recreation”, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, pogudaleo@gmail.com

Global changes in world politics and the economy since the 2020s have negatively affected Ukraine's overall economy and the tourism sector, an important component of which is air travel. Despite significant declines in passenger traffic in tourist air transportation, Ukrainian tour operators continue to operate, necessitating forecasts of tourism development and of firms' economic performance. First and foremost, this is associated with the professional application of forecasting tools, which determines the relevance of research into forecasting methodology and its adaptation to the specific features of the passenger air transportation market in tourism.

The study of methods for forecasting passenger transportation by various modes of transport is reflected in the works of Ukrainian scholars Balaka et al. [1], Haiduk N. [2]. In particular, the issue of applying focusing on long-term forecasting methods, as well as Sokolova O. and Cherednichenko K. [3], who analyze short-term forecasting methods and models. Considerable attention is also paid to forecasting methods in foreign academic literature. These publications primarily focus on modeling the total number of air passengers in the forecast period, with emphasis on macroeconomic factors such as GDP, population size, and per capita income [4-5].

Since market indicators in the field of passenger transportation, including air transportation, represent a complex system characterized by interconnections, linear and nonlinear dependencies, the influence of numerous factors, limited and often insufficient information about the forecasting object, and the interrelation between short-term and long-term forecasting, there arises a need to study forecasting methodology and adapt it to modern conditions and the specific features of the passenger air transportation market in tourism.

Given the diversity of required input data and its objective incompleteness, the complexity of factors influencing passenger flows in tourist air transportation, the uncertainty of future conditions, and the difficulty of forecasting risks associated with various tourism products and services, it is advisable, in our opinion, to apply a system of forecasting methods adapted to the specific characteristics of tourist passenger flows. The proposed classification of forecasting methods is developed using a sequential classification principle. Methods for forecasting the development of the passenger air transportation market in tourism can be divided into three groups: econometric, expert-based, and combined. The key classification criterion is the information support of forecasts.

Given the complexity and multifactor nature of the development of the passenger air transportation market in tourism, the use of various forecasting methods enables more substantiated results and reduces uncertainty. Each group of methods has its own characteristics, advantages, and limitations, which determine the feasibility of their application depending on the research objectives and the availability of data.

Effective forecasting of the development of the passenger air transportation market in tourism requires the integrated use of diverse methods tailored to the industry's specifics, as well as continuous improvement of methodological tools to address modern challenges. Therefore, forecasting principles are of particular importance and are understood as fundamental rules and approaches underlying the development and management of the scientific prediction process. These principles are based on the analysis of past trends, current data, scientific forecasting methods, and logical reasoning to form well-grounded judgments about the development of events, processes, and phenomena.

The most important principles for forecasting the development of the passenger air transportation market in tourism include: the principle of object specificity; the principle of goal orientation; the principle of systemacity; the principle of scientific validity; the principle of forecast adequacy; the principle of alternativeness; the probabilistic nature of forecasting; the principle of dynamism; the principle of multilevel structure; the principle of variability; the principle of continuity; and the principle of iterativity.

In particular, the principle of continuity implies the constant development and adjustment of forecasts. The necessity of continuous forecasting arises from the fact that forecasts serve as a basis for developing indicative indicators for operational planning of tourism activities. These indicators enable ongoing analysis of the development of the passenger air transportation market in tourism, consideration of emerging risks, and timely implementation of measures to mitigate negative trends.

In the continuous forecasting process, the so-called rolling base method is applied, where 2025 is the base period, 2026 is the year of forecast calculations, and 2027 is the forecast period (Fig. 1).

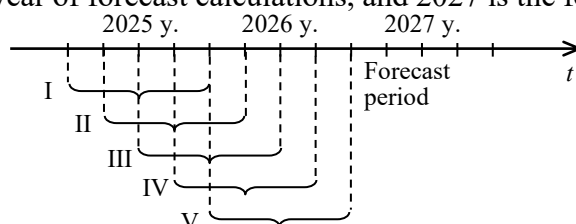

Fig. 1. Implementation of the Continuity Principle in Forecasting

An important aspect is the need to adapt existing forecasting methods to the specific features of the tourist air transportation market, which is characterized by pronounced demand seasonality, dependence on macroeconomic factors, consumer behavioral patterns, and external risks. In this context, a promising direction is the integration of modern approaches, particularly big data, digital technologies, and machine learning tools.

In summary, forecasting the development of the passenger air transportation market in tourism is a complex, multifactor process that requires a systematic approach to method selection and adherence to appropriate principles. Modern conditions of industrial functioning, characterized by high uncertainty, a dynamic external environment, and the impact of global crises, significantly complicate the formation of reliable forecasts. Since the effectiveness of forecasting largely depends on the quality of information support and the validity of method selection, the proposed classification of forecasting methods enables systematizing the available tools and justifying their feasibility for application under enterprise operating conditions. It should be emphasized that the most effective approach is the use of combined methods that integrate quantitative and qualitative analytical techniques.

Thus, improving the effectiveness of forecasting the development of the passenger air transportation market in tourism is possible through the comprehensive application of forecasting methods, adherence to a system of principles, and continuous improvement of methodological tools in accordance with modern challenges and transformations of the global tourism environment.

References:

1. Балака Є. І., Резуненко М. Є., Резуненко О. С., Попов М. А. Прогнозування обсягів пасажирських перевезень в дальньому залізничному сполученні на основі багатофакторного аналізу. *Збірник наукових праць Українського державного університету залізничного транспорту*. 2019. Вип. 185. С. 6 – 14.
2. Гайдук Н.О. Методи прогнозування парку пасажирських вагонів в умовах сучасного ринку. *Проблеми економіки транспорту : зб. наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна*. 2011. Вип. 2. С. 37–39.
3. Соколова О.Є., Чередніченко К.В. Методи та моделі короткострокового прогнозування європейського ринку авіаційних перевезень. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Технічні науки*. 2023. 34 (73). № 1. С. 306 – 316.
4. Jafari, N., & Lewison, M. Forecasting air passenger traffic and market share using deep neural networks with multiple inputs and outputs. *Frontiers in Artificial Intelligence*. 2024. 7. 42934. DOI: <https://doi.org/10.3389/frai.2024.1429341>.
5. Guo X., Grushka-Cockayne Y., & De Reyck B. Forecasting airport transfer passenger flow using real-time data and machine learning. *Manufacturing & Service Operations Management*. 2022. 24(6). P. 3193-3214.

УДК 338.48:502.12

ТРАНСФОРМАЦІЯ КЛІЄНТСЬКОГО ТУРИСТИЧНОГО ДОСВІДУ В ЦИРКУЛЯРНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Стрижак Олена Олегівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та туристичного бізнесу, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, ssssellennnn@gmail.com

Циркулярна економіка, основу якої становлять принципи зменшення відходів, повторного використання та переробки, відкриває нові горизонти для туристичної галузі. Загалом циркулярна економіка передбачає перехід від лінійної моделі "видобути-виробити-викинути" до циклічної, де відходи стають ресурсами, а споживання мінімізується [1]. Для споживача туристичних послуг це означає нові можливості для глибшого занурення в автентичну культуру, підтримку місцевих громад та зменшення власного екологічного сліду у навколишньому середовищі.

Впровадження принципів циркулярності у діяльність закладів розміщення є важливим чинником забезпечення їхнього сталого функціонування. Готелі можуть зосередитись на використанні місцевих, відновлюваних матеріалів для будівництва та дизайну, встановленні автономних систем енергозбереження та водопостачання. Вони також можуть впроваджувати програми сортування та переробки відходів, співпрацюючи з місцевими підприємствами для повторного використання ресурсів. Харчування туристів на принципах циркулярності також набуває нового виміру: акцент робиться на зменшенні харчових відходів шляхом розумного планування меню та популяризації "неідеальних" продуктів.

В умовах циркулярності також зростає підтримка локальної економіки через споживання місцевих продуктів. Заклади харчування надають перевагу сезонним, локально вирощеним продуктам, зменшуючи потребу в транспортуванні та підтримуючи місцевих фермерів. Це сприяє збереженню біорізноманіття та автентичності кулінарних вражень. Туристи отримують можливість скуштувати страви, характерні для даного регіону, усвідомлюючи, що їх вибір сприяє сталому розвитку місцевих громад.

Свідомий вибір транспорту є невід'ємною частиною циркулярного туризму. Надання переваги пішим прогулянкам, велосипедам, електромобілям чи громадському транспорту